

“... ”

1) 20.02.2020 tarihli ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesiyle 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasına eklenen “bankacılık sistemini ya da” ibaresinin Anayasa'ya aykırılığı

7222 sayılı Kanun'un birinci maddesiyle, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ihlâl ettikleri ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “bankacılık sistemini ya da” ibaresi eklenmiş ve “kanunî kovuşturma talep edilen” ibaresi “Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulan” şeklinde değiştirilmiştir. Ancak “ihlâl ettikleri ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “bankacılık sistemini ya da” ibaresinin eklenmesine yönelik düzenleme Anayasa'ya aykırıdır.

Öncelikle belirtmemiz gerekir ki 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun “Çalışma ve İmza Yetkisi Yasağı” başlıklı 26. maddesi, mezkur Kanun'un “Kurumsal Yönetim” başlıklı üçüncü kısmının “Yönetim” başlıklı birinci bölümünde yer almaktadır.

26. maddenin 7222 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önceki hali;

Bankacılık Kanunu'nun “Kurucularda Aranılan Şartlar” başlıklı 8. maddesinin birinci fıkrasının a, b, c ve d bentlerinde belirtilen şartları taşımayan kişiler, bankalarda genel müdür, genel müdür yardımcısı veya imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar. Bankalar, bu kimselerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadırlar.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum) denetimler sonucunda, Bankacılık Kanunu veya ilgili diğer mevzuat hükümlerin ihlâl ettikleri ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen ve haklarında kanunî kovuşturma talep edilen banka mensuplarının, imza yetkileri Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (Kurul) kararı ile geçici olarak kaldırılır. Bu kimseler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmazlar.” şeklindedir.

26. maddenin değişiklikten önceki 2. fıkrasının lafzından da açıkça anlaşılacağı üzere, banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılabilmesi için kümülatif şartlar aranmaktadır. Bu şartlar; banka mensuplarının Kurum'un yaptığı denetimler sonucunda Bankacılık Kanunu veya ilgili diğer mevzuat hükümlerin ihlâl ettiklerinin ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdüklerinin tespit edilmesi ve banka mensupları haklarında kanunî kovuşturma talep edilmesidir.

7222 sayılı Kanun, tahdidi olarak sayılan bu şartların ikisini değiştirmektedir. Başka bir deyişe banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için aranan ikinci şart, “bankacılık sistemini ya da ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdüklerinin tespit edilmesi” ve son şart “banka mensupları haklarında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulması” şeklinde değiştirilmektedir.

Banka mensubunca ifa edilen bankacılık sisteminin ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürme fiili Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (Kurum) tarafından tespit edilecektir. Bu hükmün anayasaya aykırılığını açıklamak için öncelikle Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu'nun hukuki niteliğine değinmek gerekmektedir.

Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu, finansal piyasalardaki denetim ve gözetim sisteminin etkinliğinin artırılması ve bağımsız karar mekanizmalarına kavuşturulması yönündeki politikalar uyarınca, 23.06.1999 tarihli ve 23734 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak kurulmuş, 01.11.2005 tarihli ve 25983 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile de bağımsızlık, etkinlik ve kapasite açısından güçlendirilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, bir bağımsız idari otoritedir. Bağımsız idari otoriteler, toplumsal yaşam için özel bir önem ve duyarlılık taşıyan temel hak ve özgürlükler ile ekonomik ve sosyal sektörlerde veya alanlarda düzenleme, denetleme ve yönlendirme faaliyetlerinde bulunan kararlarının üzerinde hiçbir makam ve merciin etkisinin olmadığı, karar organları özel güvencelere sahip, mali özerkliği haiz, özel bütçeli kamu tüzel kişileridir. Bu tür otoriteler ilgili oldukları sektöre ilişkin regülasyon yaptığından ve sektörü denetleyip yaptırım uyguladığından idarenin kolluk hizmetini yerine getirir. Bağımsız idari otoriteler, idare kapsamında değerlendirildiğinden eylem ve işlemlerini Anayasa’nın 2. maddesi gereğince hukuka uygun olarak ifa etmekle yükümlüdür.

Anayasa’nın 2. maddesinin eksenini, hukuk devletidir. Hukuk devletinin temel ilkelerinden biri belirliliktir. Belirlilik ilkesi, bireylerin hukuk kurallarını önceden bilmeleri, tutum ve davranışlarını bu kurallara göre güvenle belirleyebilmeleri anlamını taşımaktadır. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil daha geniş anlamda hukuki belirliliği ifade etmektedir. Hukuki belirlilik ilkesinde asıl olan, bir hukuk normunun uygulanmasıyla ortaya çıkacak sonuçların o hukuk düzeninde öngörülebilir olmasıdır. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu makamlarının keyfi uygulamalarına karşı koruyucu birtakım güvenceler içermesi gereklidir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılıdır. Birey, belirli bir kesinlik içinde hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını bilmelidir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadına göre belirlilik ilkesi bireylerin hukuk kurallarını önceden bilmeleri, tutum ve davranışlarını bu kurallara göre güvenle belirleyebilmeleri anlamını taşımaktadır. (Anayasa Mahkemesi’nin 02.05.2018 tarihli E. 2017/43 K. 2018/40 sayılı Kararı).

Bankacılık Kanunu’nun 26. maddesinin 2. fıkrasında Kurum’un banka mensubunun bankacılık sistemini ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürme fiilini tespit ederken esas alacağı objektif kriterler kanunda açık, net, anlaşılır bir biçimde ifade edilmemiştir. Bunun yanında, “bankacılık sistemi”nin ne olduğuna dair kanuni bir tanım da bulunmamaktadır. “Emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürme” fiilinin içeriğinin ne olduğu belirsizdir. Bu fiilin teşebbüs veya tamamlanma aşamalarının hangi hareketleri kapsadığı muğlaktır. Hukuk devleti ilkesi gereğince idari niteliği haiz Kurum’un yapacağı denetimin esasının sınırları kanun ile çizilmesi ve açıklığa kavuşturulması, bankacılık sisteminin neyi ifade ettiğinin belirlenmesi, bankacılık sisteminin ve bankanın emin bir şekilde çalışmasının tehlikeye düşürülmesi fiilinin unsurlarının saptanması gerekirken; iptali talep edilen ibarede hukuk devleti ilkesinin gerçekleştirilmesi için aranan koşulların hiçbiri bulunmamaktadır. Ayrıca herhangi bir kısıtlama olmadığından Kurum’a geniş bir takdir yetkisi tanınmıştır.

Tüm bu nedenlerle ‘bankacılık sisteminin ya da’ ibaresinin Anayasa’nın 2. maddesine aykırı olup iptali gerekmektedir.

Ayrıca değişikliğe göre, Kurum denetimleri sonucunda Bankacılık Kanunu veya ilgili diğer mevzuat hükümlerin ihlâl ettikleri ve bankacılık sisteminin ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen ve haklarında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulan banka mensuplarının imza yetkileri, Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılacaktır.

'Banka mensuplarının imza yetkilerinin geçici olarak kaldırılması' şeklindeki yaptırım, ceza; bu cezaya mesnet oluşturan "banka mensuplarının bankacılık sisteminin ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürmeye" yönelik fiili, suç niteliğindedir. Bir başka deyişle; söz konusu müeyyide, kişiye suçlu muamelesinde bulunulması anlamına gelmektedir. O halde bu suç ve cezanın Anayasa'nın "Suç ve Cezalara ilişkin Esaslar" başlıklı 38. maddesinde düzenlenen ilkelerden biri olan suç ve cezaların kanuniliği ilkesine uygun olması gerekmektedir.

Anayasa'nın 38. maddesinin ilk fıkrasında, "Kimse, ... kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz..." denilerek "suçun kanuniliği", üçüncü fıkrasında da "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur." denilerek, "cezanın kanuniliği" ilkesi getirilmiştir. Anayasa'nın 38. maddesine paralel olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 2. maddesinde de "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi hüküm altına alınmıştır. Söz konusu yaptırım, "suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılmaz" (Anayasa madde. 38/4) yasağına da aykırıdır.

Kişilerin yasak eylemleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan suç ve cezada kanunilik ilkesiyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. Bu açıdan kanunun metni, bireylerin hangi somut fiil ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikle öngörebilmelerine imkân verecek düzeyde kaleme alınmış olmalıdır. Bu nedenle, belirli bir kesinlik içinde kanunda hangi fiile hangi hukuksal yaptırımın bağlandığının bireyler tarafından bilinmesi ve eylemlerin sonuçlarının öngörülebilmesi gerekir. (Anayasa Mahkemesi'nin 14.01.2015 tarih, 2014/100 E., 2015/6 K. sayılı Kararı)

Başka bir deyişle suç ve cezaların kanunla belirlenmesi, çağdaş ceza hukukunun temel ilkelerinden biridir. Günümüzde bu ilkeye uluslararası hukukta ve insan hakları belgelerinde de yer verilmektedir. İlkenin esası, kişilerin yasak eylemleri ve bunlar karşılığında verilecek cezaları önceden bilmelerini sağlamak düşüncesine dayanmaktadır. Suç ve cezaların yalnızca kural ile konulup kaldırılması da yeterli olmayıp kuralların kuşkuyla yer vermeyecek biçimde açık ve sınırlarının da belli olması gerekir. Bu ilkeye göre suç ve cezalara dair düzenlemelerin şekli bakımdan kanun biçiminde çıkarılması yeterli olmayıp, bunların içerik bakımından da belirli amacı gerçekleştirmeye elverişli olmaları gerekir. (Anayasa Mahkemesi'nin 18.06.2003 tarihli 2000/5 E., 2003/65 K. sayılı Kararı)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 7. maddesi de, suçta ve cezada kanunilik ilkesini güvencelemektedir (AİHM, Kokkinakis/Yunanistan, 25 Mayıs 1993, başvuru no : 14307/88 § 52). Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Sözleşme'nin 7. maddesi uyarınca, kovuşturma ve mahkumiyete yol açan eylemin icra edildiği tarihte, ilgili eylemi cezalandırılabilir kılan kanuni bir düzenlemenin bulunmasının ve verilen cezanın da ilgili düzenleme tarafından belirlenmiş sınırları aşmamasının gerektiğini belirtmektedir (AİHM, Del Río Prada/İspanya, 21 Ekim 2013, başvuru no : 42750/09, §80). Suçların kanuniliği ilkesi, suçun kanun tarafından açıklıkla tanımlanmasını gerektirir (AİHM, Cantoni/Fransa, 15 Kasım 1996, başvuru no : 17862/91, §29). Sözleşme'nin 7. maddesindeki "hukuk" sözcüğü,

ulaşılabilirlik ve öngörülebilirlik niteliklerini içerir. Bu itibarla; kişi, gerektiğinde mahkemelerce yapılan yorumların da yardımıyla, ilgili düzenlemenin lafzından, hangi eylem ve ihmallerin cezai sorumluluğunu doğuracağını ve söz konusu eylem ya da ihmal sebebiyle hangi cezaya hükmedileceğini bilebilmelidir (AİHM, Kafkaris/Kıbrıs, 12 Şubat 2008, başvuru no : 21906/04 , §140). Bir başka deyişle; suç oluşturan eylemlerin Türkiye'nin iç hukukunda açıklıkla ve öngörülebilir şekilde tanımlanması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 7. maddesinin de bir gereğidir.

Oysa, Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Kurum denetimleri sonucunda bankacılık sisteminin ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen banka mensupları" ibaresi, banka mensuplarının hangi somut eyleme "geçici olarak imza yetkisinin kaldırılması" yaptırımının bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikle öngörebilmelerine imkân verecek şekilde kaleme alınmamıştır. Zira izah edildiği üzere 'bankacılık sistemi'nin ne olduğuna dair kanuni bir tanım yoktur, "emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürmek" fiilinin unsurları kanun metninde saptanmamıştır, bu fiilin teşebbüs ve tamamlanma aşamalarını içeren hareketlerin neler olduğu konusunda netlik bulunmamaktadır.

Tüm bu nedenlerle 'bankacılık sistemini ya da' ibaresi Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır ve iptali gerekmektedir.

Ayrıca mezkur maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi, Kurul Kararı ile imza yetkileri geçici olarak kaldırılan banka mensuplarının, Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmayacağını öngörmektedir.

Anayasa'nın 'Çalışma Hakkı ve Ödevi' başlıklı 49. maddesine göre herkesin çalışma hakkı ve ödevi vardır.

Çalışma en temel haklardan biridir. Çalışma hakkı, Türkiye'nin taraf olduğu evrensel insan hakları metinlerinde ve uluslararası sözleşmelerde düzenlenmiştir (Özellikle bkz.: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, m.23/1; Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme, m.6/1). Çalışma hakkı, herkese devlet tarafından asgari şartları oluşturularak isteğe bağlı olarak tanınan ve insanlık onuruna yaraşır bir gelir sağlamaya dayanan herhangi bir faaliyette bulunma hakkıdır. Çalışma hakkı, kişilerin kendisinin ve ailesinin yaşamını sürdürebilmesi için önemli olduğu kadar, kendisinin seçtiği veya girdiği bir iş ile toplum içinde tanınması ve gelişimi açısından da yaşamsal bir haktır. Ekonomik ve sosyal haklar kategorisinde yer alan çalışma hakkı sosyal bir haktır; sosyal hakkın kullanımını sağlayacak olan devlet ise sosyal devlettir.

Çalışma hakkının iki boyutu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, çalışma hakkının bir program hüküm niteliği taşımasıdır. Çalışma hakkı, öncelikle istihdam yaratmak için devlete gerekli önlemleri alma ve çalışma yaşamını geliştirme yükümlülüğü getirmektedir. Nitekim 49. maddenin ikinci fıkrası da devletin bu alandaki yükümlülüklerini açıkça düzenlemektedir. Çalışma hakkının söz konusu program norm niteliği, bir yandan devletin ekonomik ve sosyal politikalarını oluştururken ve yürütürken izlemesi gereken esasları belirlemekte, diğer yandan da bu haktan doğan yükümlülüklerini mali imkânları çerçevesinde gerçekleştirebileceğine işaret etmektedir. Çalışma hakkının ikinci boyutu ise, bireysel boyutudur. Çalışma hakkı, devlete isteyen herkese iş sağlama yükümlülüğü getirmeyip bireye de devletten bu yönde subjektif bir talep hakkı vermemektedir. Buna karşın devletin, çalışma yaşamına ilişkin gerekli düzenlemeleri yaparak bireylere fırsat eşitliği sunma, her türlü ayrımcılığı önleyici tedbirleri

alma, bireyin çalışma yaşamına ve özgürce seçtiği bir işte çalışma hakkına getirilecek kısıtlamaları en aza indirme ve çalışanın haksız yere işten çıkarılmasına karşı gerekli önlemleri alması gerekmektedir. Devletin söz konusu yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için alması gereken önlemler, birey açısından subjektif talep hakkının konusunu oluşturmaktadır. Bu talebin ve devletin yükümlülüğünün anayasal temelini oluşturan çerçeve hüküm, madde 5'tir. Sosyal hukuk devleti ekseninde, "siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırma, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartların hazırlama" şeklinde aşamalı olumlu yükümlülükler öngörülen edim borcu, çalışmakta olan bir kişinin, Anayasa kurallarına aykırı bir şekilde görev güvencesinin ortadan kaldırılmasına hiçbir biçimde olanak tanımaz. Bu bağlamda iptali talep edilen düzenleme Anayasa'nın 5. maddesine de aykırıdır, iptali gerekir.

Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesi, banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul Kararı ile geçici olarak kaldırılmasına yönelik şartlarını daha esnek bir forma büründürdüğünden, banka mensuplarının imza yetkilerini geçici olarak kaybetmesi kolaylaşacaktır. Bu şartlar arasında sayılan "banka mensuplarının bankacılık sisteminin ya da bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürmesinin tespit edilmesi" ibaresi muğlak olduğundan ve mezkur madde söz konusu banka mensuplarının, Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmayacağını öngördüğünden, bu kimselerin çalışma hakları kanun ile kısıtlanmaktadır. Zira Anayasa'nın 49. maddesine göre Devletin kişinin çalışma hakkını gerçekleştirebilmesi için gerekli şartları hazırlaması gerekirken, kanunla bu hakkını ortadan kaldırması Anayasa'ya aykırıdır.

Kişinin, Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak herhangi bir bankada çalışmamakla beraber, bankacılık alanında imza yetkisini haiz olmayan personel olarak yahut bankacılık dışında bir sektörde çalışmaya devam edebilme imkanına sahip olması, iptali istenen kuralın çalışma hakkına müdahale ve sınırlama oluşturduğu tespitini çürütmez. Zira; Anayasa'nın 48. maddesine göre, herkes dilediği alanda çalışma hürriyetine sahiptir. Kişinin, uzmanlık taşıdığı ve kariyerine uygun düşen alan ve mevki dışında da çalışabileceği tezi, temel hak ve özgürlüklerin yorumunda merkezi önemde olan hakların etkililiği ilkesine aykırıdır ve çalışma hakkına müdahale ya da sınırla getirilmediği yahut getirilen sınırlamada ölçülülük ilkesine uygun davranıldığı yönünde bir dayanak oluşturamaz. Çalışma hakkının etkili yorumu, kişinin bu hakkını, dilediği ve uzmanlığa sahip olduğu alanda kullanabilmesinin güvencelemesini gerektirir. Aksini iddia, çalışma hakkını kuramsal ve göstermelik bir hakka indirger.

Tüm bu nedenlerle 'bankacılık sistemini ya da' ibaresi; Anayasa'nın 49. maddesine de aykırıdır ve iptali gerekmektedir.

Ayrıca, Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca, temel hak ve hürriyetler, ancak kanunla sınırlanabilir. Oysa; Anayasa'nın 49. maddesinde düzenlenen ve temel bir hak olan çalışma hakkını sınırlayan söz konusu düzenleme, yukarıda ifade edildiği şekilde, hukuk devleti ve suçların kanuniliği ilkelerinin gerektirdiği şekilde öngörülebilirlik niteliğini haiz bir kanun oluşturmamaktadır. Bir başka deyişle, ihtilafı kural, şekli anlamda bir kanun içinde yer almakla beraber, öngörülebilirlik niteliğini taşıyacak şekilde maddi anlamda bir kanun oluşturmamaktadır. İhtilafı ibare, banka mensuplarının hangi somut eyleme "geçici olarak imza yetkisinin kaldırılması" yaptırımının bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikle öngörebilmelerine imkân verecek şekilde kaleme alınmamıştır. İzah edildiği üzere; "bankacılık sistemi"nin ne olduğuna dair kanuni bir tanım olmadığı gibi, "emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürmek" fiilinin unsurları da şekli anlamdaki kanun metninde saptanmamıştır. Bu itibarla; temel bir hak olan çalışma hakkına ihtilafı düzenlemeyle getirilen sınırlama,

müeyyideye dayanak oluşturan fiilin kanunilik ilkesine uygun şekilde tanımlanmasıyla öngörülmüş değildir. Şu halde, temel bir hak olan çalışma hakkına ilişkin iptali istenen sınırlama, kanun tarafından öngörülmemiştir.

Bu sebeple, ihtilafli düzenlemenin soyut norm denetimi konusu kısmı, Anayasa'nın 13. maddesine de aykırıdır ve iptal olunmalıdır.

2) 20.02.2020 tarihli ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesiyle değiştirilen 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulan" ibaresinin Anayasa'ya aykırılığı

7222 sayılı Kanun'un birinci maddesiyle, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ihlâl ettikleri ve" ibaresinden sonra gelmek üzere "bankacılık sistemini ya da" ibaresi eklenmiş ve "kanunî kovuşturma talep edilen" ibaresi "Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulan" şeklinde değiştirilmiştir. Ancak "kanunî kovuşturma talep edilen" ibaresinin "Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulan" şeklinde değiştirilmesine yönelik düzenleme Anayasa'ya aykırıdır.

Öncelikle belirtmemiz gerekir ki, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 'Çalışma ve İmza Yetkisi Yasağı' başlıklı 26. maddesi, mezkur Kanun'un 'Kurumsal Yönetim' başlıklı üçüncü kısmının 'Yönetim' başlıklı birinci bölümünde yer almaktadır.

26. maddenin 7222 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önceki hali;

'Bankacılık Kanunu'nun 'Kurucularda Aranılan Şartlar' başlıklı 8. maddesinin birinci fıkrasının a, b, c ve d bentlerinde belirtilen şartları taşımayan kişiler, bankalarda genel müdür, genel müdür yardımcısı veya imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar. Bankalar, bu kimselerin imza yetkilerini derhal kaldırmak zorundadırlar.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum) denetimler sonucunda, Bankacılık Kanunu veya ilgili diğer mevzuat hükümlerin ihlâl ettikleri ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdükleri tespit edilen ve haklarında kanunî kovuşturma talep edilen banka mensuplarının, imza yetkileri Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (Kurul) kararı ile geçici olarak kaldırılır. Bu kimseler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmazlar." şeklindedir.

26. maddenin değişiklikten önceki 2. fıkrasının lafzından da açıkça anlaşılacağı üzere, banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılabilmesi için kümülatif şartlar aranmaktadır. Bu şartlar; banka mensuplarının Kurum'un yaptığı denetimler sonucunda Bankacılık Kanunu veya ilgili diğer mevzuat hükümlerin ihlâl ettiklerinin ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdüklerinin tespit edilmesi ve banka mensupları haklarında kanunî kovuşturma talep edilmesidir.

7222 sayılı Kanun, tahdidi olarak sayılan bu şartların ikisini değiştirmektedir. Başka bir deyişle, banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için aranan ikinci şart, "bankacılık sistemini ya da ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürdüklerinin tespit edilmesi" ve son şart "banka mensupları haklarında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulması" şeklinde değiştirilmektedir.

Ceza muhakemesi hukukuna göre bir kimse hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulması ile kanunî kovuşturma talep edilmesi farklı hukuki müesseselerdir. Zira ceza muhakemesi soruşturma (ilk evre) ve kovuşturma (ikinci evre) olmak üzere iki evreden oluşmaktadır.

Soruşturma evresi, suçları takiple yetkili mercilerin bir suçun işlendiği konusunda bilgi edinmeleriyle başlar. Bilgi edinme diğer bir deyişle suçtan haberdar olma, cumhuriyet savcılarının bir suçun resen veya ihbar, suç duyurusu, şikayet, istem, başvuru üzerine öğrenmesi şeklinde tanımlanır. İptali talep edilen ibareye göre banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için; Cumhuriyet Başsavcılığı'nın suçun kendilerine yapılan yazılı bir başvuru ile öğrenmesi gerekmektedir.

Kovuşturma evresi, cumhuriyet savcısı tarafından yetkili mahkemeye verilen iddianamenin mahkemece kabulüyle veya dava açan belgenin yetkili mahkemeye verilmesiyle başlar. Kovuşturma evresinin başlamasını talep eden hukuki makam, cumhuriyet savcılığıdır. 26. maddenin söz konusu değişiklikten önceki haline göre banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için banka mensupları hakkında kanunî kovuşturma talep edilmesi gerekmektedir.

İptali talep edilen ibare ile “kanuni kovuşturma talebi” yerine “cumhuriyet başsavcılığına yazılı başvuru” işlemi yeterli görüldüğünden ceza muhakemesi işlemleri zaman bakımından geriye çekilmektedir.

Cumhuriyet savcısı, ancak soruşturma evresinin sonunda toplanan deliller suçun işlendiği konusunda yeterli şüphe oluşturuyorsa (başka bir deyişle araştırma konusu fiilin suç olduğu konusunda yeterli delil elde edilmişse) ve işin kovuşturma evresine geçebilecek durumda olduğu kanaatine varırsa görevli ve yetkili mahkemeye hitaben bir iddianame düzenler ve mahkemece iddianamenin kabulü ile ceza davası açılmış olur.

Ceza muhakemesi sürecinden de anlaşılacağı üzere savcı soruşturma evresinde şüpheli lehine ve aleyhine olan tüm delilleri toplar, şüphelinin ifadesine başvurur, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe olup olmadığını tespit edebilmek için kanuni yetkilerini hukuka uygun olarak kullanır. Şüphelinin hakkındaki suçlamayı öğrenme, müdafî seçme ve onun hukukî yardımından yararlanabilme, müdafinin ifade veya sorgusunda hazır bulunmasını isteme, müdafî seçecek durumda değilse ve bir müdafî yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafî görevlendirilmesini isteme, yakınlarından istediğine yakalandığının derhâl bildirilmesini isteme, yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmama (susma), şüpheden kurtulması için somut delillerin toplanmasını isteme, kendisi aleyhine var olan şüphe nedenlerini ortadan kaldırma, lehine olan diğer hususları ileri sürme gibi hakları bulunmaktadır.

Bu hakların anayasal dayanağını Anayasa'nın “Hak Arama Hürriyeti” başlıklı 36. ve “Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar” başlıklı 38. maddesi oluşturmaktadır.

Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı, insan hakları ile şüpheli, sanık ve mağdur hakları ihlal edilmeksizin ceza muhakemesi işlemlerinin kandırma, yanıltma ve zorlama gibi irade serbestîsini engelleyen veya savunmayı kısıtlayan yollara sapılmaksızın, hukuk devleti ilkesine uygun olarak, önceden kanunla öngörülmüş bulunan esaslar çerçevesinde yargılama yapılması hakkıdır. Adil yargılamaya ilişkin hak ve ilkeler, bütün yargılama sürecine ilişkindir. Bu ilke ve haklar; idari ve disiplin soruşturmaları dâhil ilk

derece yargılaması, istinaf ve temyiz aşamaları, soruşturma ve kovuşturma evreleri için de geçerlidir.

Anayasa'nın 38. maddesinde düzenlenen ilkelerden biri olan masumiyet karinesi, bir suçtan dolayı soruşturulan/kovuşturulan kişinin, suçluluğu kesinleşmiş mahkeme kararıyla sabit olmadıkça suçlu sayılmamasını ifade eder. Aksi bir hal geniş kapsamlı bir suçluluk algısı yaratarak, kişilerin itibarını olumsuz etkileyebilecektir. Bununla birlikte masumiyet karinesi soruşturma safhası için özellikle, soruşturmaya görevli kişilerin yargılama sonuçlarından önce şüpheli hakkında suçlu ya da suçsuz şeklinde açıklama yapmaması anlamına gelmektedir. Bununla birlikte masumiyet karinesine göre şüpheden sanık yararlanır. Başka bir deyişle sanık hakkında hüküm kurulabilmesi için ortada hiçbir şüphe kalmamalıdır.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (m.11/1), Kişisel ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (m.14/2) ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m.6/2); masumiyet karinesi olarak nitelenen söz konusu ilkeyi ifade eden başlıca uluslararası hak koruma belgeleridir. AİHS'nin 6. maddesinin 2. fıkrasına göre: "Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır". Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasına göre savaş, seferberlik ve olağanüstü hallerde dahi bu ilkeye istisna getirilmesi mümkün değildir (m.15/2). Anayasa Mahkemesi'nin ifade ettiği üzere, "Ceza hukukunun temel ilkelerinden olan suçsuzluk karinesi, hakkında suç isnadı bulunan bir kişinin adil bir yargılama sonunda suçlu olduğuna dair kesin hüküm tesis edilene kadar masum sayılması gerektiğini ifade etmekte ve hukuk devleti ilkesinin de bir gereğini oluşturmaktadır" (AYM, E. 2017/109, K. 2018/39, K.T. 02.05.2018, R.G. 6/6/2018 – 30443, III-8). Yine AYM'ye göre, "Masumiyet karinesi, kişinin suç işlediğine dair kesinleşmiş bir yargı kararı olmadan suçlu olarak kabul edilmemesini güvence altına alır. Bunun sonucu olarak, kişinin masumiyeti "asıl" olduğundan suçluluğu ispat külfeti iddia makamına ait olup, kimseye suçsuzluğunu ispat mükellefiyeti yüklenemez. Ayrıca hiç kimse, suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar yargılama makamları ve kamu otoriteleri tarafından suçlu olarak nitelendirilemez ve suçlu muamelesine tabi tutulamaz". (AYM, Kürşat Eyol kararı, B. No: 2012/665, 13/6/2013, § 26).

O halde şüpheli, Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında suçsuzluğunu ispat edebilecek; Anayasa'nın 38. maddesi kapsamında mevcut şüpheden yararlanabilecektir. Ancak iptali talep edilen ibare, Anayasa'nın 36. ve 38. maddesiyle banka mensuplarına tanınan hakları ihlal etmektedir. Zira değişiklik ile banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için "banka mensupları haklarında kanuni kovuşturma talep edilmesi" yerine "banka mensupları haklarında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulması" şartı arandığından bir banka mensubu hakkında Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulması; o banka mensubunun imza yetkisinin Kurul kararı ile geçici olarak kaldırılması için yeterli olacaktır. İmza yetkisinin kaldırılması müeyyidesi, hakkında kesin hüküm bulunmayan kişinin suçlu muamelesine tabi tutulması anlamına gelmektedir. Bir başka deyişle; kişinin masum olduğuna ilişkin anayasal karine, basit bir işleme bağlı olarak yok sayılma riskini taşıyabilecektir. Banka mensubunun kendisine tanınan anayasal hakları kullanarak suçsuzluğunu ispat etme olanağı ortadan kaldırılmaktadır.

Tüm bu nedenlerle "Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulan" ibaresinin Anayasa'nın 36. ve 38. maddelerine aykırı olup iptali gerekmektedir.

Ayrıca mezkur maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi Kurul Kararı ile imza yetkileri geçici olarak kaldırılan banka mensuplarının, Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmayacağını öngörmektedir.

Anayasa'nın "Çalışma Hakkı ve Ödevi" başlıklı 49. maddesine göre herkesin çalışma hakkı ve ödevi vardır.

Çalışma en temel haklardan biridir. Çalışma hakkı hem evrensel insan hakları metinlerinde hem de ulusal anayasalarda düzenlenmiştir. Çalışma hakkı, herkese devlet tarafından asgari şartları oluşturularak isteğe bağlı olarak tanınan ve insanlık onuruna yaraşır bir gelir sağlamaya dayanan herhangi bir faaliyette bulunma hakkıdır. Çalışma hakkı, kişilerin kendisinin ve ailesinin yaşamını sürdürebilmesi için önemli olduğu kadar, kendisinin seçtiği veya girdiği bir iş ile toplum içinde tanınması ve gelişimi açısından da son derece gerekli bir haktır. Ekonomik ve sosyal haklar kategorisinde yer alan çalışma hakkı sosyal bir haktır; sosyal hakkın kullanımını sağlayacak olan devlet ise sosyal devlettir.

Çalışma hakkının iki boyutu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, çalışma hakkının bir program hüküm niteliği taşımasıdır. Çalışma hakkı, öncelikle istihdam yaratmak için devlete gerekli önlemleri alma ve çalışma yaşamını geliştirme yükümlülüğü getirmektedir. Nitekim 49. maddenin ikinci fıkrası da devletin bu alandaki yükümlülüklerini açıkça düzenlenmektedir. Çalışma hakkının söz konusu program norm niteliği, bir yandan devletin ekonomik ve sosyal politikalarını oluştururken ve yürütürken izlemesi gereken esasları belirlemekte, diğer yandan da bu haktan doğan yükümlülüklerini mali imkânları çerçevesinde gerçekleştirilebileceğine işaret etmektedir. Çalışma hakkının ikinci boyutu ise bireysel boyutudur. Çalışma hakkı, devlete isteyen herkese iş sağlama yükümlülüğü getirmeyip bireye de devletten bu yönde subjektif bir talep hakkı vermemektedir. Buna karşın devletin, çalışma yaşamına ilişkin gerekli düzenlemeleri yaparak bireylere fırsat eşitliği sunma, her türlü ayrımcılığı önleyici tedbirleri alma, bireyin çalışma yaşamına ve özgürce seçtiği bir işte çalışma hakkına getirilecek kısıtlamaları en aza indirme ve çalışanın haksız yere işten çıkarılmasına karşı gerekli önlemleri alması gerekmektedir. Devletin söz konusu yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için alması gereken önlemler, birey açısından subjektif talep hakkının konusunu oluşturmaktadır.

Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesi, banka mensuplarının imza yetkilerinin Kurul Kararı ile geçici olarak kaldırılmasına yönelik şartlarını daha esnek bir forma büründürdüğünden, banka mensuplarının imza yetkilerini geçici olarak kaybetmesi kolaylaşacaktır. Bu şartlar arasında "banka mensubunun kesin hükümlerle mahkumiyeti" sayılmadığından ve mezkur madde söz konusu banka mensuplarının Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak hiçbir bankada çalıştırılmayacağını öngördüğünden, bu kimselerin çalışma hakları kanun ile kısıtlanmaktadır. Zira Anayasa'nın 49. maddesine göre, Devletin kişinin çalışma hakkını gerçekleştirebilmesi için gerekli şartları hazırlaması gerekirken, kanunla bu hakkını ortadan kaldırması Anayasa'ya aykırıdır.

Kişinin, Kurul'un izni olmadıkça imza yetkisini haiz personel olarak herhangi bir bankada çalışmamakla beraber, bankacılık alanında imza yetkisini haiz olmayan personel olarak yahut bankacılık dışında bir sektörde çalışmaya devam edebilme imkanına sahip olması, iptali istenen kuralın çalışma hakkına müdahale ve sınırlama oluşturduğu tespitini çürütmez. Zira; Anayasa'nın 48. maddesine göre, herkes dilediği alanda çalışma hürriyetine sahiptir. Kişinin, uzmanlık taşıdığı ve kariyerine uygun düşen alan ve mevki dışında da çalışabileceği görüşü, temel hak ve özgürlüklerin yorumunda merkezi önemde olan hakların etkililiği ilkesine aykırıdır ve çalışma hakkına müdahale ya da sınırla getirilmediği yahut getirilen sınırlamada ölçülülük ilkesine uygun davranıldığı yönünde bir dayanak oluşturamaz. Çalışma hakkının etkili yorumu, kişinin bu hakkını, dilediği ve uzmanlığa sahip olduğu alanda kullanabilmesinin güvencelenmesini gerektirir. Aksini iddia, çalışma hakkını kuramsal ve göstermelik bir hakka indirger. Kaldı ki, "görevin gerektirdiği nitelikler" şeklinde liyakat ilkesini öngören

Esas Sayısı : 2020/43
Karar Sayısı : 2022/116

Anayasa'nın 70. maddesi, kamu hizmetleri için öngörülen çerçeve hüküm olarak özel banka-kamu bankası ayrımının ötesinde banka çalışanları için de geçerli bir ölçüt olarak dikkate alınmalıdır.

Tüm bu nedenlerle "Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulan" ibaresinin Anayasa'nın 49. maddesine de aykırı olup iptali gerekmektedir.

3) 20.02.2020 tarihli ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 4. maddesiyle değiştirilen 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 55. maddesinin birinci maddesinin b bendinde yer alan "Türkiye Varlık Fonu Anonim Şirketi veya Türkiye Varlık Fonuyla" ibaresi

İptali istenen hükümlerle, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 55. maddesinde değişiklik yapılarak Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ve Türkiye Varlık Fonu ile yapılan kredi işlemlerinin, bu kurumlarca çıkarılan ya da ödenmesi garanti edilen bono, tahvil ve benzeri borçlanma araçlarının Kanun'un 54. maddesindeki kredi sınırlamalarına tabi olmaması sağlanmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 1. maddesinde Kanun'un amacı, finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasına, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek olarak açıklanmıştır. Kanun'un "Sınırlamalar" başlıklı üçüncü bölümünde yer alan 54. maddesinde, bankaların kredi işlemlerine getirilen sınırlamalara ilişkin kurallara yer verilmiştir. Bu kurallar ile hem kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışabilmesi hem de tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amaçlanmıştır. Kanun'un 55. maddesinde ise kredi sınırlamalarının dışında tutulan işlemlere yer verilmiştir.

19.08.2016 tarihli ve 6741 sayılı Kanunla sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlamak, yurtiçinde kamuya ait olan varlıkları ekonomiye kazandırmak, dış kaynak temin etmek, stratejik, büyük ölçekli yatırımlara iştirak etmek için Türkiye Varlık Fonu (TVF) ve bu fona bağlı alt fonları kurmak ve yönetmek üzere Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi (Şirket) kurulmuştur. 6741 sayılı Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasına göre Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ana faaliyet konusu Türkiye Varlık Fonu ve alt fonların kurulması ve yönetimi olan, profesyonel yönetim ilkelerine göre yönetilen, özel hukuk hükümlerine tabi bir şirkettir. Aynı Kanun'un 5. maddesine göre ise Türkiye Varlık Fonu, sadece kendisine devredilen ya da ait bulunan varlık, hak ve değerlerin ilgili siciline veya kütüğüne tescil işlemleri ile sınırlı olmak üzere tüzel kişiliği haiz kabul edilmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 24 Ocak 2017 tarihli ve 2017/9756 sayılı kararı ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin %100 hissesi, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 03.02.2017 tarih ve 2017/1 sayılı kararı ile de Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin %51,11 hissesi Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmış böylece TVF ve dolayısıyla da Şirket, bu bankaların hâkim ortağı haline gelmiştir.

İptali istenen hüküm ile, hakim ortağı konumunda oldukları bankalardan Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu'nun, bankacılık ve kredi sisteminin sağlıklı çalışmasını teminen getirilen sınırlamalara bağlı kalmaksızın borçlanmasına olanak sağlanmıştır. Kanun'un gerekçesinde bu kuruluşlarca yapılan işlemlerin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 54. maddesindeki sınırlamalardan istisna edilmesini haklı kılacak herhangi bir gerekçe de gösterilmemiştir. Haklı herhangi bir gerekçeye dayandırılmayan düzenleme ile

ortaya çıkan bu durum, bankacılık ve kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını engelleyecek, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin ise zarar görmesine neden olacak niteliktedir.

Anayasa'nın "Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi" başlıklı 167. maddesinin birinci fıkrasında "Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır..." hükmüne yer verilmiştir. İptali istenen hüküm ile Türkiye Varlık Fonu ile Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi'nin, hakim ortak olarak yönetim ve kontrolünde bulundukları bankalardan, herhangi bir sınırlama olmaksızın borçlanabilmesine olanak sağlanmış, böylece bankacılık ve kredi sisteminin sağlıklı ve düzenli işleyişinin bozulmasına ve tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması konusunda zafiyet oluşmasına neden olunmuştur.

Açıklanan nedenlerle iptali istenen kural, Devletin para ve kredi piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirler alması görevi ile bağdaşmadığından Anayasa'nın 167. maddesine aykırıdır.

Anayasa'nın 10. maddesinde, herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı, Devlet organları ve idare makamlarının bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemleri değil hukuksal eşitlik öngörülmektedir. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve kişilere kanun karşısında ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları gerekli kılabilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesi ihlal edilmiş olmaz (Anayasa Mahkemesi'nin 08.12.2015 tarih ve E.2014/82, K.2015/112 sayılı Kararı).

İptali istenen kural ile Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulmuş diğer özel hukuk tüzel kişileri ile eşit konumda olmasına karşın Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Şirketin yönetim ve kontrolünde bulunan Türkiye Varlık Fonu'na, bankalardan borçlanma sınırı uygulaması bakımından diğer özel hukuk tüzel kişilerine nazaran ayrıcalık sağlanmıştır. Böylece, haklı herhangi bir gerekçe ortaya konulmaksızın aynı durumdaki özel hukuk tüzel kişileri arasında farklı uygulama yapılmasına yol açılmıştır. Oysa Anayasa'nın eşitlik ilkesi uyarınca herkes kanun önünde eşit olup hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Bu kapsamda Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu'na eşitlerine nazaran haksız ayrıcalık tanıyan kural ile Anayasa'nın eşitlik ilkesi ihlal edilmiştir. Bu nedenlerle iptali istenen kural, Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, iptali istenen kural; Anayasa'nın 10. ve 167. maddelerine aykırıdır; iptali gerekir.

4) 20.02.2020 tarihli ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 11. maddesiyle 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na eklenen 76/A

maddesinde yer alan “Bu madde kapsamına giren işlem ve uygulamalar Kurul tarafından belirlenir” ibaresinin Anayasa’ya aykırılığı

7222 sayılı Kanunun 11. maddesiyle Bankacılık Kanunu’na eklenen madde ile “Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlem” tanımı yapılmış olup bu kapsama giren işlem ve uygulamaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul) tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde ile yapılan tanım incelendiğinde aslında dört farklı eylemin finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlem olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Bunlar şu şekilde sınıflandırılabilir.

- ✓ 4. maddede sayılan işlemler yoluyla finansal piyasalarda yapay arz, talep veya döviz kuru dahil fiyat oluşumunu sağlamak amaçlı işlem ve uygulamaların yapılması,
- ✓ İnternet ortamı dahil farklı araçlarla gerçeğe aykırı veya yanıltıcı bilgilerin yayılması,
- ✓ Tasarruf sahiplerinin gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirilmesi ya da
- ✓ Bu amaçları sağlamaya yönelik benzer işlem ve uygulamaların yapılması,

İlk eylemde atıf yapılan 4. madde, bankaların gerçekleştirebilecekleri faaliyetleri içermektedir. Maddede 21 bent halinde sayılan faaliyetler yoluyla finansal piyasalarda yapay arz, talep veya döviz kuru dahil fiyat oluşumunu sağlamak amaçlı işlem ve uygulamaların yapılması, manipülasyon ve yanıltıcı işlem olarak değerlendirilecektir. Ancak burada “yapay” ibaresi izaha muhtaçtır. Keza bu ibare, bir eylemden ziyade niyeti tanımlamaktadır. Bu bakımdan iddia ve ispat edilmesi oldukça güç olan bu hususun tanımlanmadan ayrıntılı düzenlenmenin idari bir işleme bırakılması doğru değildir. Kaldı ki “spekülasyon” niteliğindeki işlemler, piyasalar açısından yasak olmayıp bu durumda kolaylıkla manipülasyon ile karıştırılabilecektir.

İkinci ve üçüncü eylemler ise, dar kapsamlı olmakla birlikte bu kapsama giren işlem ve uygulamaların da Kurul tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Ancak burada da “gerçeğe aykırı veya yanıltıcı” ibaresinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Örneğin, bankaların faaliyet konuları arasında yer alan “yatırım danışmanlığı işlemleri” kapsamında müşterilerine yapacakları bilgilendirmelerin içeriğinin hangi durumlarda “gerçeğe aykırı veya yanıltıcı” olarak değerlendirilebileceği hususunun kanunda açıkça yazılı olması gerekmektedir. Aksi takdirde neyin “gerçeğe aykırı veya yanıltıcı” olarak değerlendirileceği her zaman idari bir karara bağlı kalacaktır.

Dördüncü başlık ise, torba bir başlıktır ve eğer varsa boşlukları doldurmaya yöneliktir. Bu bakımdan bu hüküm Kurul’a çok geniş bir belirleme alanı bırakmaktadır.

Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlem tanımından hareketle hangi işlem ve uygulamaların bu kapsama gireceğine yönelik olarak ayrıca Kurul tarafından bir belirleme yapılması, belirlenecek işlem ve uygulamaların tanıma uygun olup olmadıkları gibi başka hukuki sorunu da ortaya çıkaracaktır. Bu aşamada Kurul’un, kapsama girecek işlem ve uygulamaların belirlenmesine yönelik yapacağı idari düzenlemenin idari yargıya konu olmaması durumunda Kanuna aykırı olabilecek belirlemelerin hukuki geçerlilik kazanması da söz konusu olabilecektir.

Ayrıca “kapsama giren işlem ve uygulamaların” -eğer gerekliyse- ayrıntılı olarak Kanunda düzenlenmeyerek, idari bir işleme bırakılmasını haklı ve gerekli kılacak bir durum da

bulunmamaktadır. Keza bahse konu alan güncel teknolojik veya ekonomik gelişmeler gibi nedenlerle hızlı bir değişime konu olabilecek bir alan değildir. Bir başka deyişle, burada; hayatın hızla değiştiği bir alanda doğan ihtiyaçlara ivedi şekilde adapte olunması ve çare üretilmesi amacıyla yönelik olarak, kanunilik ilkesinin, idareye bırakılacak yetkiyle esnetilmesinin meşru addedilebileceği bir alan söz konusu değildir. Kaldı ki maddede yer alan genel tanım gibi düzenlemelerle her zaman boşlukların doldurulması ve uygulamanın gerektiğinde mahkeme kararlarıyla şekillenmesi de mümkündür. Bu nedenle konunun, yasayla düzenlenmek yerine, hızlı bir şekilde karar alabilmesi amacıyla idareye bırakılmasını gerekli kılacak bir durumdan söz edilemez. Aksine finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlem tanımı dışında “kapsama giren işlem ve uygulamaların” da -yine eğer gerekliyse- Kanun’da yazılı olmasının getirebileceği olumsuzluklar ise çok daha sınırlı olacaktır. Zaman içerisinde yaşanan gelişmelerin, mahkeme kararlarının veya uygulamadan çıkarılan sonuçların değerlendirilerek öngörülen değişikliklerin ilgili maddeye işlenmesinin yeterli olması çok olasıdır.

Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlem tanımı dışında “kapsama giren işlem ve uygulamaların” Kurul kararına bırakılmayıp Kanun’da yazılı olmasını gerektiren bir başka neden ise, bu kuralın ihlali halinde çok ağır idari para cezasıyla karşı karşıya kalmak olasılığıdır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun iptali istenen kuralı da getiren 7222 sayılı Kanununun 14. maddesiyle ile değişik 146. maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde; 76/A maddesi kapsamındaki finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilen işlem ve uygulamaları gerçekleştirenlere, menfaat sağlanması hâlinde, sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, bir önceki yıl sonu finansal tablolarında yer alan faiz, kâr payı gelirleri, alınan ücret ve komisyonlar ile bankacılık hizmet gelirleri toplamının yüzde beşine kadar idarî para cezası uygulanması öngörülmüştür. Yine aynı maddenin ikinci fıkrasında ise Kurul, yaptırım kararı verilinceye kadar aykırılığın birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu maddede yer alan tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkilidir.

Bu kurala göre manipülasyon ve yanıltıcı işlemler karşılığında öngörülen cezanın tutarı bankalar için dahi çok yüksek olarak değerlendirilebilecek tutarlara ulaşabilecektir. Kurul internet sayfasından alınan bilgilere göre 2019 yılı sonu itibarıyla bankacılık sektörünün idari para cezasına esas gelirleri toplamı 232 milyar TL’den fazladır. Bu tutarın dağılımı bankaların büyüklüklerine göre değişmekle birlikte 2020 yılında sektöre kesilebilecek ceza, toplamda 11,6 milyar TL’yi bulabilecektir. İdari para cezasının iki katına kadar uygulanmasının gerektiği durumlarda ise bu tutar doğal olarak iki katına kadar çıkabilecektir. Dolayısıyla karşılığında bu kadar yüksek tutarlara ulaşabilecek cezanın öngörüldüğü bir kuralın yasada tüm açıklığıyla yer alması hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir.

Anayasa’nın 2. maddesi aşağıdaki gibidir.

“Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”

Hukuk devleti, insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu adaletli bir hukuk düzeni kuran, bunu sürdürmekte kendini yükümlü sayan, bütün eylem ve işlemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir. Hukuk devleti ilkesi; devletin tüm organlarının üstünde hukukun mutlak

egemenliğinin bulunmasını, yasa koyucunun da her zaman Anayasa ve hukukun üstün kuralları ile kendisini bağlı saymasını gerektirir. Bu bağlamda yasa koyucunun yasal düzenlemelerin yapılması sırasındaki takdir yetkisi, sınırsız ve keyfi olmayıp, hukuk devleti ilkeleriyle sınırlıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "belirli"dir. Bu ilkeye göre, kanun düzenlemelerinin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir tereddüde ve şüpheye yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu tedbirler içermesi de gereklidir. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devletinin temel ilkelerinden bir diğeri de "ölçülülük"tür. Anayasa Mahkemesi, hukuk devletiyle ölçülülük ilkesi arasındaki organik bağı şöyle tanımlamaktadır: "[K]anun koyucu, düzenlemeler yaparken hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan ölçülülük ilkesiyle de bağlıdır. Bu ilke ise "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. "Elverişlilik", getirilen kuralın ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gereklilik", getirilen kuralın ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, "orantılılık" ise getirilen kural ile ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir. Bir kuralda öngörülen düzenleme ile ulaşılmak istenen amaç arasında da "ölçülülük ilkesi" gereğince makul bir dengenin bulunması zorunludur" (AYM, E.S. 2016/16, K.S. 2016/37, K.T. 5.5.2016, § 10).

İptali istenen kural, kuralda yer alan finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler tanımı kapsamına girecek işlem ve uygulamalar ile birlikte "bu amaçları sağlamaya yönelik benzer" işlem ve uygulamaların da Kurul tarafından belirlenmesini ve buna bağlı olarak idari bir kararla her zaman değiştirilebilmesini öngördüğünden bankalar yönünden bir belirsizlik doğmaktadır. Ayrıca yukarıda değinildiği üzere finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler tanımı kapsamına girecek işlem ve uygulamaların kanunla düzenlenmesi yerine bu düzenlemenin Kurula bırakılmasını haklı kılacak bir gereklik de bulunmamaktadır.

İptali istenen kural açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "Hukuk Devleti" ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.

İdari yaptırımlar açısından genel kanun niteliğinde olan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kabahati, "karşılığında idari yaptırım uygulanmasının öngörüldüğü haksızlık" olarak tanımlamaktadır. Kanunda öngörülen idari yaptırımlar ise idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

İptali istenen kural, niteliği itibarıyla "kabahat" olarak öngörüldüğünden ceza hukukunun temel ilkelerinin uygulanabilirliğinin de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar" başlıklı 38. maddesinde "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz." denilmektedir. Söz konusu maddede, idari ve adli cezalar arasında özel bir ayırım yapılmadığından idari para cezaları da genel olarak bu maddede öngörülen ilkelere tâbidir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 7. maddesinde güvencelenen suç ve cezanın kanuniliği ilkesinin uygulanmasında, suç ve ceza kavramlarını özerk bir anlamda kavramakta ve ulusal hukuk düzeninin nitelendirmeleriyle bağlı kalmamaktadır ("Suç" kavramı için bkz. : AİHM, Žaja/Hırvatistan, 4 Ekim 2016, başvuru no : 37462/09, §86; "ceza" kavramı için bkz. : AİHM, G.I.E.M. S.R.L. ve diğerleri/İtalya, 28 Haziran 2018, başvuru no :1828/06, 34163/07, 19029/11, § 210). AİHM, bu çerçevede, ceza hukuku değil de idare hukuku bağlamında öngörülen bir parasal müeyyideyi, Sözleşme'nin 7. maddesi anlamında "ceza" sayabilmekte ve böylece cezaların kanuniliği ilkesi, Mahkeme'nin ceza kavramına yönelik maddi yaklaşımı çerçevesinde idari para cezaları açısından da geçerli hale gelebilmektedir (AİHM, kabul edilemezlik kararı, Valico S.r.l. /İtalya, 21 Mart 2006, başvuru no : 70074/01). AİHM'nin, görünüşün ötesine geçmek suretiyle uygulanan müeyyidenin cezaların kanuniliği ilkesine tabi şekilde AİHS'nin 7. maddesi anlamında bir "ceza" olup olmadığını tespit ederken kullandığı ölçütlerden birisi de, ihtilaf konusu tedbirin ağırlığıdır (Bkz. başka birçok karar yanında : AİHM, G.I.E.M. S.R.L. ve diğerleri/İtalya, 28 Haziran 2018, başvuru no :1828/06, 34163/07, 19029/11, § 210-211).

İdari yaptırımlar da şüphesiz adli yaptırımlar gibi kişi hak ve özgürlükleriyle ilgilidir ve her ne kadar bir idari işlemle uygulanmakta ise de özünde bir yaptırım barındırdığından hak ve özgürlükleri sınırlandırıcı bir yöne de sahiptir. Bu ise idari yaptırımların da temel hak ve özgürlükler açısından güvenceli esas ve usullere tabi bir yöntemle uygulanmasını gerekli kılmaktadır. Bu bakımdan ceza hukuku genel ilkeleri, aynı zamanda genel hukuk ilkelerinin bir parçası olarak kabul edildiğinde, bu ilkelerin idari yaptırımlara da uygulanabileceğini söylemek mümkündür. Keza hukuk sistemimiz içerisinde Kabahatler Kanunu ile idari para cezaları açısından esas görevli yargı kolu adli yargı ve görevli mahkeme de sulh ceza mahkemeleri olarak düzenlenmiştir.

İptali istenen kural, ceza hukuku genel ilkelerinin uygulanabilirliği bakımından özel önem arz etmektedir. Yukarıda da değinildiği üzere kural uyarınca sektöre uygulanabilecek idari para cezası tutarı, maddedeki iki kat uygulaması dikkate alınmasa bile, 2020 yılı için 11,6 milyar TL'yi bulabilecektir. Bankacılık sektörünün 2019 yılı toplam karı ise 49 milyar TL dolayındadır. Buna göre sektöre uygulanabilecek idari para cezası tutarı, sektörün yıllık karının %23,65'ine denk gelmektedir.

Bir ekonominin işlemesi için gerekli en önemli kurumlar arasında yer alan ve güven esasına dayalı olarak faaliyette bulunan bankaların bir idari kararla kârlarının yaklaşık olarak dörtte birini idari para cezası olarak ödemek zorunda kalabilecek olmaları, her ne kadar bu karar dava konusu olabilecek ise de, çok önemli bir husustur. Burada karşılığında yaptırım öngörülen eylemin önemi ve ağırlığı tabii ki dikkate alınmak durumundadır. Ancak bundan bağımsız olarak öngörülen idari yaptırımın şiddeti, başlı başına konunun nitelendirildiği şekilde basit bir "haksızlığın" (kabahatin) cezalandırılmasından çok öte önemde olduğunu göstermektedir. Bu nedenle bu kurala herhangi bir "kabahat" düzenlemesi şeklinde yaklaşmak hatalı olacaktır.

Nitekim Bankacılık Kanunu'nda yer alan bu düzenlemenin bir benzeri 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 107. maddesinde "Piyasa Dolandırıcılığı" başlığı altında ve karşılığında en az üç yıldan başlayan hapis ve adli para cezalarının öngörüldüğü suçlar olarak yer almaktadır. Sermaye piyasalarında gerçekleştirilmesi durumunda suç olarak nitelendirilerek karşılığında hapis cezası öngörülen benzer eylemlerin para piyasalarında gerçekleştirilmesi durumunda kabahat olarak görülüp karşılığında idari para cezası öngörülmesi dikkat çekicidir. Bu dengesizlik ise, idari yaptırımın şiddetinin yüksek tutulması yoluyla giderilmeye çalışılmış gibidir. Yasa koyucunun, nihayetinde benzer de olsa, eylemlerin farklı piyasalardaki etkilerini

Esas Sayısı : 2020/43
Karar Sayısı : 2022/116

farklı değerlendirmiş olması anlaşılabilir bir durumdur. Ancak bu durum yasal düzenlemelerin özünün ve etkilerinin anayasal ilkeler çerçevesinde olması gerektiği gerçeğini değiştirmeyecektir.

Dolayısıyla iptali istenen kuralda karşılığında idari para cezası öngörülen işlem ve uygulamalar açıkça belirlenmeyip bu belirlemenin yapılmasının Kurul'a bırakılması, düzenlemenin kabahat niteliğinde olmasından hareketle kabul edilebilir bir hukuki durum olarak görülmemelidir. Öngörülen idari para cezasının çok yüksek tutarlara ulaşabileceği hususu ve yukarıda da değinildiği üzere Kurul tarafından yapılacak belirlemenin (idari işlemin) yargı denetiminden geçmeden uygulamaya girmesi durumunda Kurul tarafından Kanunda çizilen kapsam dışında kalan işlem ve uygulamaların da hukuki geçerlilik kazanmasına yol açabileceği hususu ile birlikte özellikle "Bu amaçları sağlamaya yönelik benzer işlem ve uygulamaların yapılması" gibi ucu açık bir ifadenin yorumlanmasının da Kurula bırakılması karşısında iptali istenen kuralın suçun kanuniliği ilkesine aykırılık oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Açıklanan nedenlerle iptali istenen kural, finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler tanımı kapsamına girecek işlem ve uygulamaların kanunla belirlenmesi yerine bu düzenlemenin yapılmasını Kurula bıraktığından Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 11. maddesi ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen 76/A maddesinde yer alan "Bu madde kapsamına giren işlem ve uygulamalar Kurul tarafından belirlenir" ibaresi, Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırı olup iptali gerekir.

III. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

20.02.2020 tarihli 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile getirilen iptali talep edilen düzenlemeler birden fazla kanunda hukuka aykırı değişiklikler yapmaktadır. Kamu yararına aykırı olan, telafisi mümkün olmayacak sonuçlara yol açacak bu düzenlemelerin iptal davası sonuçlanana kadar yürürlüğünün durdurulması gerekmektedir.

Nitekim, Anayasal düzenin hukuka aykırı kural ve düzenlemelerden en kısa sürede arındırılması, hukuk devleti sayılmanın en önemli gerekleri arasında sayılmaktadır. Anayasaya aykırılıkların sürdürülmesi, özenle korunması gereken hukukun üstünlüğü ilkesini de zedeleyecektir. Hukukun üstünlüğünün sağlanamadığı bir düzende, kişi hak ve özgürlükleri güvence altında sayılamayacağından, bu ilkenin zedelenmesi hukuk devleti yönünden giderilmesi olanaksız durum ve zararlara yol açacaktır.

Bu zarar ve durumların doğmasını önlemek amacıyla, Anayasaya açıkça aykırı olan ve iptali istenen hükmün iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün de durdurulması istenerek Anayasa Mahkemesine dava açılmıştır.

IV. SONUÇ VE İSTEM

20.02.2020 tarihli 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un

Esas Sayısı : 2020/43

Karar Sayısı : 2022/116

1) 1. maddesiyle 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasına eklenen 'bankacılık sistemini ya da' ibaresinin Anayasa'nın 2., 5., 13., 38. ve 49. maddelerine,

2) 1. maddesiyle değiştirilen 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulan" ibaresinin Anayasa'nın 36., 38. ve 49. maddelerine,

3) 4. maddesiyle değiştirilen 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 55. maddesinin birinci fıkrasının b bendinde yer alan "Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi veya Türkiye Varlık Fonuyla" ibaresinin Anayasa'nın 10. ve 167. maddelerine,

4) 11. maddesiyle 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na eklenen 76/A maddesinde yer alan "Bu madde kapsamına giren işlem ve uygulamalar Kurul tarafından belirlenir" ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine,

aykırı olduğundan iptallerine ve uygulanmaları halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar olacağı için, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz."